

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ДИПЛОМНОЇ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

Рекомендований обсяг дипломної роботи – 80–90 сторінок, магістерської – від 100 до 120 сторінок (у т.ч. обсяг таких складових, як вступ, висновки та пропозиції рекомендований до 5–6 сторінок). Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$. До цього обсягу не включають список використаних джерел та додатки.

Тема роботи повинна відповідати наказу по ІВК КНТЕУ про затвердження тем дипломних та магістерських робіт. Після опрацювання літератури слухач складає план роботи, який узгоджується з науковим керівником. Цільову установку та зміст роботи (перелік питань, які належить розробити) визначає науковий керівник у завданні, оформленому на спеціальному бланку. Зміст, відображений у завданні, повинен відповідати плану, погодженому на етапі визначення теми та об'єкта дипломної магістерської роботи. План включає: вступ; розділи, які поділяються на кілька підрозділів; висновки та пропозиції, список використаних джерел; додатки.

Дипломну та магістерську роботу виконують згідно з календарним планом, наведеним у завданні на дипломну роботу (п. 6 завдання).

Вступ дипломної магістерської роботи

У вступі розкривається суть проблеми, елементи наукової новизни, актуальність теми, обґрунтовується необхідність її дослідження, вихідні дані для розробки теми, мета, завдання, предмет, об'єкт та методи дослідження, практична цінність проведеного дослідження. Коротко зазначаються прізвища вчених (як вітчизняних, так і зарубіжних) та практиків, праці яких містять питання, що розглядаються, обрані методи дослідження.

Доцільним є побудова вступу із висвітленням таких елементів:

– **актуальність** теми визначається шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими підходами до розв'язання цієї проблеми, обґрунтування значення роботи для розвитку певної галузі;

– **мета дослідження** – це прогнозування результату, визначення оптимальних шляхів вирішення завдань в умовах вибору методів та прийомів дослідження;

– **завдання дослідження** визначаються поставленою метою і являють собою конкретні послідовні шляхи вирішення проблеми.

– **предмет дослідження** – це процес, що вивчається у межах об'єкта дослідження;

– **об'єкт дослідження** – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію, обране для вивчення і розглядає предмет дослідження у всіх його взаємозв'язках;

– **методи дослідження** – це спосіб набуття достовірних наукових знань, умінь та практичних навичок у різних сферах діяльності;

– **інформація про використання інформаційних технологій**, стандартного та авторського програмного забезпечення (як правило вказують, що у роботі розроблено комплекс задач автоматизації аналітичних та прогнозних обчислень на ПК за допомогою MS Excel);

– **практичне значення отриманих результатів**: перелік конференцій, на яких було обговорено результати дослідження із зазначенням назви доповіді, місця та

часу проведення конференцій, перелік тез та статей, які було підготовлено, з повною інформацією про їх видання тощо.

Стисла характеристика об'єкта дослідження повинна містити такі основні відомості: форма власності, організаційно-правова форма, основні види діяльності; коли і ким засновано, місцезнаходження, матеріально-технічна база (зокрема наявні офісні приміщення, будівлі, транспорт тощо), основні економічні показники за звітний період, чисельність працівників; структура апарату управління, перелік основних конкурентів. У випадку, якщо роботу виконують за матеріалами органу державного управління, його стислу характеристику наводять з урахуванням завдань та повноважень, визначених у чинному законодавстві.

Обсяг вступу не повинен перевищувати 5-6 сторінок.

Основна частина дипломної магістерської роботи

Основна частина роботи складається з розділів, підрозділів (якщо необхідно – пунктів). Основному тексту кожного розділу може передувати короткий опис обраного напрямку та обґрунтування методів дослідження, що застосовуються у цьому розділі. У кінці кожного розділу рекомендується сформулювати висновки зі стислим викладенням наведених у ньому наукових і практичних результатів. Кожний розділ починають з нової сторінки.

Перший розділ дипломної магістерської роботи має бути *теоретичного характеру* та містити декілька пунктів. У розділі висвітлюють теоретичне обґрунтування проблеми, що досліджується, розглядають її сутність, значення, класифікаційні характеристики, історію та сучасні тенденції предмета дослідження, методичні підходи тощо. Розкриття теоретичних питань повинно мати **елементи наукової новизни** з формуванням власної позиції щодо проблематики дослідження, містити авторські пропозиції щодо вдосконалення визначень окремих термінів, доповнення та уточнення класифікацій, поліпшення методик. Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, графіками, діаграмами тощо. Передбачено використання сучасних літературних джерел вітчизняних та іноземних авторів, присвячених проблемам, що досліджуються у роботі: монографій, наукових статей, матеріалів конференцій, інтернет-публікацій тощо. Обов'язковим є порівняння точок зору представників різних наукових шкіл, використання статистичних даних з обов'язковим посиланням на джерела їх опублікування.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 30% загального обсягу дипломної магістерської роботи.

Другий розділ дипломної магістерської роботи має аналітико-дослідницький характер і складається з 2-3-х пунктів. Всі аналітичні обчислення, таблиці, графіки, діаграми цього розділу супроводжують тлумаченням та висновками, які дозволяють визначити сутність і стан явищ та процесів, що досліджуються, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності об'єкта дослідження.

Якщо можливо, то текст ілюструють реальними документами (що розміщують у додатках та супроводжують стислим коментарем).

Джерелом інформації є планові та фактичні показники діяльності, статистична, фінансова, податкова та управлінська звітність, накази, розпорядження, первинні

інформаційні матеріали стосовно окремих бізнес-процесів, результати спостережень, опитувань і обстежень та інших методів збирання первинної інформації.

Обов'язковим є використання у магістерській роботі сучасних інформаційних технологій, прикладного програмного забезпечення. У випадку використання стандартного прикладного програмного забезпечення розкривають особливості його застосування, необхідні доробки та настройки, особливості підготовки вхідних даних, інтерпретації вихідних результатів тощо. У разі розробки авторського програмного забезпечення подається його загальна концепція, інформаційне та методичне забезпечення, наводиться опис алгоритмів та схем обчислювального процесу, форми вихідних документів (таблиць, діаграм, графіків), вимоги щодо використання розробленого програмного забезпечення тощо.

Обсяг другого розділу – 30-35% загального обсягу роботи.

У **третьому**, проектно-рекомендаційному розділі необхідно на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також з врахуванням результатів аналізу, проведеного у другому розділі роботи, викласти пропозиції щодо перспектив розвитку та удосконалення діяльності обраного об'єкта дослідження (об'єкта у цілому або його окремих структурних одиниць). Такі пропозиції мають бути обґрунтованими, базуватись на відповідних прогностичних розрахунках і мати реалістичний характер. Студент може зазначити, які економіко-математичні методи, моделі, програмні засоби при цьому використано або доцільно використати у майбутньому. Доцільно наводити результати анкетувань, проведених за розробленими студентом анкетами, а також результати експертних оцінювань, організованих студентом.

Обсяг третього розділу – 30-35% загального обсягу роботи.

Висновки дипломної магістерської роботи

У **висновках** рекомендується викласти підсумки проведеного дослідження, основні наукові та практичні результати, що одержано, рекомендації щодо їх науково-практичного використання та сформулювати висновки. У цій частині дипломної магістерської роботи наводяться власні пропозиції щодо розв'язання проблемних питань відповідного об'єкта дослідження. Для формулювання чітких висновків та ґрунтовних пропозицій рекомендується апробація основних положень дослідження на наукових конференціях, семінарах, публікація у наукових виданнях.

Висновки повинні базуватися на матеріалах основної частини роботи.

Виклад змісту кожного питання дипломної роботи має бути доказовим, пояснювальним та науково аргументованим. Теоретичні положення повинні ґрунтуватися на конкретних матеріалах реальної дійсності, а приклади бути типовими.

У висновках потрібно узагальнити результати дослідження в розрізі окремих розділів основної частини роботи. Рекомендовано дотримуватись такої структури висновків: результати 1-го розділу – до 1 сторінки; 2-го розділу – до 2-х сторінок; результати 3-го розділу – 2-3 сторінки.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 5-6 сторінок.

Додатки

Додатки до дипломної магістерської роботи повинні містити інформаційні

матеріали, що є базою аналітичних досліджень з обраної теми, і розміщуватись на останніх сторінках. У додатки доцільно також виносити допоміжний матеріал, потрібний для повноти сприяння дипломної магістерської роботи, зокрема реальні облікові та управлінські документи об'єкта дослідження та статистичні дані; рекламні матеріали; проміжні математичні доведення, формули, обчислення; таблиці допоміжних цифрових даних; інструкції та методики (у повному обсязі, або витяги з них), опис алгоритмів і програм вирішення задач на ЕОМ, що розроблені в процесі виконання дипломної магістерської роботи; ілюстрації допоміжного характеру тощо.

Реферат дипломної магістерської роботи

Завершальним етапом виконання дипломної магістерської роботи є написання реферату, який повинен достатньо ґрунтовно розкривати її зміст. Реферат складається із загальної характеристики дипломної магістерської роботи, тобто інформації щодо структури роботи (кількості: розділів, додатків, ілюстрацій, таблиць, використаних джерел; обсяг у сторінках), основного змісту (за розділами), висновків та анотації.

Обсяг реферату – до 3 сторінок. Оформлення реферату аналогічно оформленню основного тексту дипломної роботи, за виключенням розміру інтервалу. Текст реферату друкують через одиничний інтервал. Нумерація сторінок здійснюється окремо від нумерації сторінок дипломної роботи. Першою сторінкою реферату є його титульний аркуш, який не нумерується. Структурні частини реферату не нумерують, їх назви друкують великими літерами симетрично до тексту. Реферат дипломної роботи не потрібно підшивати разом з дипломною роботою у тверду палітурку.

В анотації, обсяг якої нараховує приблизно 800 знаків, зазначається прізвище та ініціали слухача, назва дипломної роботи, основний зміст та результати дослідження, ключові слова (слова специфічної термінології за темою, які найчастіше зустрічаються у дипломній роботі) наводяться у називному відмінку. Кількість ключових слів – 5-7.

Анотація має бути написана українською, російською та однією з іноземних мов (найчастіше – англійською